

Regionaal Politiek Programma

Jonge
Democraten
Brabant

Vastgesteld op 16-01-2020

Inhoud

<u>ECONOMIE IN BRABANT</u>	3
<u>CULTUUR IN BRABANT</u>	4
<u>LEVEN IN BRABANT</u>	6
<u>LANDBOUW IN BRABANT</u>	8
<u>RUIMTELIJKE ORDENING IN BRABANT</u>	9
<u>GRENSOVERSCHRIJDENDE SAMENWERKING IN BRABANT</u>	11
<u>DE VIER GROTE STEDEN IN BRABANT</u>	11
<u>ZEELAND</u>	14

Economie in Brabant

1 De Brabantse economie is vooruitstrevend en veelzijdig. Zowel in belangrijke economische
2 sectoren als in niche markten is de provincie goed gepositioneerd. Mede dankzij een goede
3 samenwerking tussen bedrijfsleven, overheden en kennisinstellingen heeft de Brabantse economie
4 over verschillende sectoren een sterke concurrentiepositie. De Jonge Democraten Brabant willen
5 deze goede concurrentiepositie verder versterken. Hier ligt een nadrukkelijke taak voor de
6 overheid om partijen bij elkaar te brengen en belemmeringen tegen te gaan. De Jonge Democraten
7 Brabant willen verder gaan op het gebied van clustering. Brabantse regio's als Brainport en de
8 Agro-foodregio in noordoost Brabant leveren werkgelegenheid en een stimulans aan de economie.
9 De Jonge Democraten Brabant juichen deze ontwikkeling toe.

10
11 Om vooruitstrevende ondernemers tegemoet te komen pleiten de Jonge Democraten Brabant voor
12 het instellen van regelarme zones. Aangezien regelgeving altijd achterloopt op nieuwe
13 ontwikkelingen moet het tijdelijk mogelijk zijn om vernieuwers ruimte te geven.

14 Naast het wegnemen van deze belemmeringen moet wat de Jonge Democraten Brabant betreft de
15 overheid meer doen om een innovatief ondernemersklimaat te creëren. Innovatie heeft pas echt
16 toegevoegde waarde wanneer het bestaande patronen doorbreekt en aansluit bij toekomstige
17 ontwikkeling. Innovatie is een belangrijke sector in de Brabantse economie. De Jonge Democraten
18 Brabant pleiten daarom voor een stimulatie van de Brabantse innovatie.

19 **Durfskapitaal**

20 Een belangrijke factor voor startende en innovatieve ondernemers is het hebben van durfskapitaal.
21 De Jonge Democraten Brabant zien hier een gebrek in de aanwezigheid van dit kapitaal. Hoewel de
22 verstrekking hiervan geen taak van de overheid is, zien de Jonge Democraten Brabant hier wel een
23 rol voor de overheid weggelegd. Deze zal een investeringsplatform moeten bieden, waarop
24 ondernemers en investeerders elkaar kunnen ontmoeten. Daarnaast zou de overheid haar netwerk
25 moeten aanbieden aan ondernemers. Het verstrekken van durfskapitaal mag volgens de Jonge
26 Democraten Brabant uitsluitend wanneer hier geen Europese regels mee worden overtreden en
27 wanneer het een commerciële investering betreft. Durfskapitaal mag niet verstrekt worden
28 wanneer er geen grote kans op rendement bestaat.

29 **New Skills for New Jobs**

30 Het onderwijs, het bedrijfsleven en de overheid moeten niet alleen inzetten om op te leiden voor
31 de banen en functies die er vandaag bestaan, maar juist om op te leiden voor de banen van de
32 toekomst. Hierbij is een grotere rol voor om- en bijscholing noodzakelijk. In Brabant is een
33 duidelijke mismatch op de arbeidsmarkt zichtbaar. Door om- en bijscholing kan het verschil in
34 vraag en aanbod verkleind worden. Daarnaast zorgt dit voor meer doorstroming en dus meer
35 kansen voor jongeren.

36 **Open data**

37 De lokale overheden in Brabant hebben veel informatie over hun eigen organisatie en de
38 maatschappij. De Jonge Democraten Brabant willen dat deze informatie beschikbaar is voor
39 iedereen en makkelijk kan worden gebruikt door het bedrijfsleven. Dit geldt echter niet voor
40 privacygevoelige informatie. Het liefst ziet de Jonge Democraten Brabant een centrale plaats waar
41 dit online kan worden gevonden. Open data kan gebruikt worden om bestaande processen te
42 verbeteren of helpen bij het ontwikkelen van nieuwe producten.

43 **Arbeidsmarkt**

44 In de Brabantse arbeidsmarkt is er een duidelijke mismatch tussen vraag en aanbod aanwezig. De
45 Jonge Democraten Brabant pleiten ervoor dat de overheid hier meer aandacht aan zal besteden.

46 Een belangrijke rol ligt hierin weggelegd voor het Triple-helix overleg,
47 waarin het belang van een goede samenwerking en onderwijs extra wordt benadrukt.
48 Daarnaast zal de Human Capital Agenda in Brabant meer aandacht moeten krijgen. Naast een hoge
49 werkloosheid onder lager-opgeleiden is er ook veel werkloosheid onder hoger opgeleiden. Met een
50 goede uitvoering van de Human Capital Agenda kan een groot deel van de mismatch worden
51 opgelost, door mensen juist te scholen voor moeilijk vervulbare functies.
52

53 **High Tech maakindustrie**

54 Door het grote aantal kennisinstellingen en hightechbedrijven heeft Brabant een sterke positie op
55 R&D en de maakindustrie. Er dient ingezet te worden op behoud van deze positie door de ruimte te
56 bieden aan samenwerkingsverbanden tussen ondernemers, onderwijs en overheid. Dit kan
57 bijvoorbeeld ruimtelijk door het ontwikkelen van businessparks waar instellingen en bedrijven
58 zich beiden kunnen vestigen. Deze businessparks dienen duurzaam te zijn en goed aangesloten op
59 slimme OV-verbindingen. Hierin behoeft de toekomstige automatisering van de arbeidsmarkt extra
60 aandacht. Vooral op de transportsector zal de automatisering veel invloed hebben. Daarom vinden
61 de Jonge Democraten het ook belangrijk dat de overheid hierin een leidende rol neemt om de
62 omscholing van werknemers in kwetsbare sectoren als bijvoorbeeld de transportsector te
63 stimuleren om op deze manier werkloosheid in de toekomst te voorkomen.

64 **Cultuur in Brabant**

65 **Cultureel erfgoed**

66 Brabant is een provincie met een hoge aanwezigheid van cultureel erfgoed, onder andere door het
67 feit dat Brabant van oudsher een katholieke provincie is. Maar mede door de ontkerkelijking wordt
68 veel onroerend cultureel erfgoed steeds minder gebruikt. Als gevolg daarvan is er in Brabant veel
69 leegstaand onroerend erfgoed. Voor de Jonge Democraten Brabant is dit leegstaande erfgoed een
70 teleurstellende ontwikkeling.
71

72 Brabant heeft echter niet alleen maar onroerend cultureel erfgoed, Jeroen Bosch, carnaval en de
73 verschillende festivals behoren ook tot het Brabantse culturele erfgoed. Het erfgoed in Brabant
74 bepaalt voor een groot deel de identiteit van de provincie.
75

76 De Jonge Democraten Brabant vinden dat cultureel erfgoed een belangrijk onderdeel is van de
77 Brabantse cultuur en pleiten voor het behoud hiervan. De overheid zou samen met verschillende
78 marktpartijen een duidelijke visie moeten ontwikkelen op het behoud van het cultureel erfgoed,
79 waarbij het initiatief bij de markt ligt, in samenspraak met de overheid en cultureel experts. Hierbij
80 zou de overheid, bij signalen vanuit de markt en experts, de voorwaarden moeten scheppen om
81 cultureel erfgoed te behouden. Dit kan bijvoorbeeld door het voor ondernemers aantrekkelijk
82 maken om zich in leegstaand erfgoed te vestigen.

83 **Regionale media**

84 De Jonge Democraten Brabant is overtuigd van de toegevoegde waarde van regionale media.
85 Regionale media zorgen voor een belangrijke binding tussen de bevolking en de regio. Tevens is
86 regionale media een plek waar talenten zich kunnen ontwikkelen, voordat ze naar de landelijke
87 media gaan. Regionale media heeft een belangrijke rol in het onderwijs in Brabant. De Jonge
88 Democraten Brabant moedigen dit aan en pleiten hierom voor een samenwerking tussen regionale
89 opleidingscentra en het hoger onderwijs enerzijds en de regionale media anderzijds.

90 **Culturele instellingen**

91 Brabant kent een grote diversiteit aan culturele instellingen. Volgens de Jonge Democraten Brabant
92 is dit een waardevolle toevoeging voor de provincie. Een culturele instelling draagt bij aan de

93 ontplooiing van Brabanders. Het openhouden van een culturele instelling is
94 in de huidige situatie zonder overheidssubsidie echter vaak onmogelijk.

95
96 De overheidsbijdragen aan culturele instellingen zijn volgens de Jonge Democraten Brabant niet
97 goed overdacht. Veel Brabantse instellingen zijn afhankelijk van overheidssubsidies, terwijl er ook
98 andere mogelijkheden zijn. Verliesgevende musea zouden een vergaande samenwerking met
99 andere instellingen en bedrijven aan moeten gaan, om hiermee de kosten omlaag te brengen.
100 Daarnaast pleiten de Jonge Democraten Brabant voor het loslaten van de openingstijden van
101 culturele instellingen. Hierdoor is het mogelijk om 's avonds een bezoek te brengen, waardoor een
102 andere doelgroep bereikt kan worden. Dit zal ook voor meer inkomsten zorgen. De Jonge
103 Democraten Brabant pleiten voor culturele instellingen die erin worden gestimuleerd om creatief
104 op zoek te gaan naar extra inkomsten, een voorbeeld hiervan is het promoten van de ANBI onder
105 Brabantse culturele instellingen en de bevolking.
106 De Jonge Democraten Brabant zien bij het behoud van culturele instellingen een belangrijke taak
107 weggelegd voor de markt. Culturele instellingen zorgen voor een positief effect op de
108 aantrekkingskracht van een stad, waar ook ondernemers en bedrijven van profiteren. Een
109 positieve impuls op de aantrekkingskracht zorgt voor een groei van het toerisme en aantal
110 inwoners, wat positieve gevolgen voor de lokale economie met zich meebrengt. Mogelijke vormen
111 van samenwerking met bedrijven en lokale ondernemers zijn onder andere sponsoring en het,
112 door culturele instellingen, beschikbaar stellen van werk- en ontmoetingsplekken.

113 **Festivals**

114 Brabant kent veel verschillende festivals, wat een welkome toevoeging is aan de Brabantse cultuur,
115 een festival trekt immers ander publiek dan musea. Het is echter zo dat veel festivals met
116 overheidsgeld gefinancierd worden. De overheid moet hier faciliteren in het bij elkaar brengen van
117 festivals en potentiële sponsors, met het uiteindelijke doel de eigen bijdrage omlaag te brengen.
118 De bekostiging van festivals kan op deze manier primair uit de markt komen.
119

120 Daarnaast zijn de openingstijden van festivals beperkt, zeker in vergelijking met reguliere horeca.
121 De Jonge Democraten Brabant pleiten voor een vrijlating van de openingstijden van festivals en
122 reguliere horeca. Dit zal een positieve invloed hebben op de bezoekersaantallen. Daarnaast zal het
123 aantal uitgaansincidenten gaan dalen, men gaat immers naar huis wanneer ze zelf willen, niet als
124 ze gedwongen worden. Verder pleiten de Jonge Democraten Brabant ervoor dat er bij grotere
125 festivals een gratis drugstest moet kunnen worden aangeboden. Dit maakt de kans op een
126 vergiftiging door de verkeerde soort drugs kleiner.

127

128 **Subsidiebeleid**

129 De Jonge Democraten Brabant wil het subsidiebeleid heroverwegen. In de huidige situatie wordt er
130 enkel gekeken naar het feit of de subsidieaanvraag gegrond is. Hiermee komt het voor dat
131 belastinggeld wordt uitgekeerd aan instanties die het niet direct nodig hebben. De gedachte achter
132 een heroverweging van het subsidiebeleid is dat er geen subsidie verstrekt wordt aan instellingen
133 die zelf over voldoende financiële middelen beschikken, ook al voldoet de aanvraag aan de eisen.
134 Subsidie zal als hulpmiddel moeten worden verstrekt aan organisaties zonder subsidie niet zouden
135 kunnen voortbestaan, maar alles hebben geprobeerd om tot alternatieven te komen. Het enkel
136 verstrekken van subsidie als pleister op de begroting dient zo min mogelijk te gebeuren. Bij
137 toekenning van subsidie zal er ook continu geëvalueerd moeten worden of de verstrekte subsidie
138 ook voor het daadwerkelijke doel is gebruikt.

139

140 De Jonge Democraten Brabant vinden dat regionale media minder afhankelijk van subsidies
141 dienen te zijn. Wat overheidssubsidies betreft zou voor de regionale media hetzelfde
142 subsidiebeleid gevoerd moeten als voor culturele instellingen.

143
144 Structurele subsidie dient volgens de Jonge Democraten Brabant aan dezelfde eisen te voldoen als
145 incidentele subsidie. Echter dient de aanvrager bij structurele subsidie jaarlijks duidelijk te kunnen
146 aantonen voldoende inspanningen te hebben gedaan om tot alternatieve geldbronnen te komen.

147 **Stimuleren cultureel bezoek**

148 Het cultuuraanbod in Brabant is goed, volgens de Jonge Democraten Brabant wordt er echter te
149 weinig gebruik gemaakt van het Brabantse cultuuraanbod. De Jonge Democraten Brabant pleiten
150 voor een regionale Brabantse kortingskaart. Hiermee zouden Brabantse inwoners voor
151 gereduceerde tarieven gebruik kunnen maken van het Brabantse cultuuraanbod. Daarnaast zou de
152 cultuursector zich meer moeten aanpassen aan potentiële bezoekersstromen. De overheid moet
153 het hierbij mogelijk maken voor culturele instellingen om op andere tijden open te zijn. Daarnaast
154 kunnen culturele instellingen zelf opzoek naar creatieve oplossingen om meer bezoekers te
155 trekken. Voorbeelden hiervan zijn prijsdifferentiatie (apart ochtend- middagtarief) en het zoeken
156 van samenwerkingsverbanden met onderwijsinstellingen.

157 **Leven in Brabant**

158 **Zorg**

159 Om de kosten in stand te houden en de kwaliteit te blijven bewaken moeten we naar een situatie
160 met een aantal grote zorginstellingen in de provincie, met als uitgangspunt de grote steden. In
161 kleinere ziekenhuizen en andere zorgcentra in de provincie moet de diversiteit van het aanbod
162 beperkt worden en zal iedere instelling zich moeten specialiseren. Dit vereist ook dat er meer moet
163 worden samengewerkt tussen de kleinere ziekenhuizen en andere zorgcentra in de regionale
164 samenwerking. We zien hier voor de provincie een leidende taak in. De provincie kan bijvoorbeeld
165 een platform opstellen waar kleinere ziekenhuizen en andere zorgcentra bij elkaar kunnen komen
166 om kennis te delen en taken te verdelen

167
168 Een ander probleem in Brabant zijn de aanrijtijden van hulpdiensten. Vaak duurt het te lang
169 voordat iemand die afgelegen woont, geholpen wordt. De Jonge Democraten Brabant ziet een rol
170 voor de provincie om ervoor te zorgen dat er beter wordt samengewerkt tussen verschillende
171 hulpdiensten om de aanrijtijden zo kort mogelijk te maken. Dit kan bijvoorbeeld door slimme
172 regio-indeling.

173 **Levensstijl**

174 Zowel voor de economie en welstand van Brabant als het welzijn en geluk van haar
175 inwoners is een gezonde levensstijl iets wat de lokale overheden moeten stimuleren. Dit vereist
176 investeringen, maar deze zullen zich op lange termijn terugbetalen. Hierbij valt te denken aan
177 sport en ontmoedigende maatregelen voor alcohol, roken, drugs en ongezond eten.

178 **Overlast**

179 Daar Brabant aan de grens ligt en haar eigen softdrugproblemen heeft, moet de provincie streven
180 naar een goed samenwerkingsverband tussen de verschillende steden in het kader van regulering.
181 Het eenzijdig sluiten van coffeeshops ziet de Jonge Democraten Brabant niet als de oplossing voor
182 de drugsoverlast. Dit zorgt alleen maar voor een waterbedeffect, waardoor drugsoverlast en de
183 illegale handel in andere regio's en op straat toeneemt. Wat de Jonge Democraten Brabant als
184 oplossing zien voor de softdrugproblemen is het legaliseren van het produceren van softdrugs en
185 het bezit en gebruik hiervan. De provincie kan hierin faciliteren door plekken aan te wijzen waar
186 de productie kan plaatsvinden, bijvoorbeeld lege stallen.

187 **Onderwijs**

188 Goed onderwijs is de sleutel voor de ontwikkeling van een kind en van een samenleving. Een kind
189 dat goed onderwijs volgt, creëert kansen voor de toekomst en krijgt kennis die het kan doorgeven

190 aan volgende generaties. Onderwijs is belangrijk en dat in Brabant twee
191 universiteiten zich gevestigd hebben is dan ook belangrijk. Daarnaast is er grote verscheidenheid
192 in hbo- en mbo-instellingen.

193
194 Basisscholen dragen in kleine kernen bij aan de leefbaarheid. Bewezen is echter dat deze ook in
195 stand kan worden gehouden zonder dorpsschool. Een dorpsschool verderop waarin kinderen uit
196 verschillende dorpen bijeenkomen is nuttiger dan in elk dorp een school die daardoor aan
197 kwaliteit verliezen. De Jonge Democraten Brabant vinden ook dat een in elk dorp een school niet
198 meer van deze tijd is en dat er gekeken moet worden naar samenwerkingsverbanden tussen
199 dorpen voor basisscholen.

200 **Passend onderwijs**

201 Ieder kind moet het maximale uit zichzelf kunnen halen, ook kinderen met een beperking. Per 1
202 augustus 2014 is de Wet passend onderwijs ingevoerd. Met passend onderwijs kunnen scholen
203 meer maatwerk bieden aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Leerlingen die in het
204 regulier onderwijs niet voldoende ondersteund kunnen worden, moeten de mogelijkheid blijven
205 houden om naar het speciaal onderwijs te kunnen. De provincie Brabant moet voor meer handen
206 in de klas zorgen door geld vrij te maken voor het benoemen van klassenassistenten. Deze worden
207 momenteel vrijwel niet benoemd, omdat dit personeel niet zelfstandig voor een klas mag staan.
208 Klassenassistenten zorgen echter wel voor kwalitatief betere lessen en kunnen mensen met een
209 beperking ondersteunen.

210 **Stage**

211 Er is in het MBO een schrijnend tekort aan stageplaatsen. Ook in de techniek en in de zorg zijn er
212 onvoldoende stageplaatsen te vinden. Het gevolg hiervan is dat een groot aantal leerlingen
213 noodgedwongen van de opleiding wordt afgestuurd. Het lopen van een stage is immers een
214 onontbeerlijk onderdeel van een MBO opleiding. Om dit probleem te ondervangen wil de Jonge
215 Democraten Brabant dat het makkelijker gemaakt wordt om leerlingen van het MBO een
216 stageplaats aan te bieden. Te denken valt aan de mogelijkheid om ZZP'ers en MKB-bedrijven, met
217 minder dan vijftientig man personeel, te stimuleren om ook een stageplaats aan te bieden.
218 Zeker in de techniek en in de culturele sector zal dit ertoe leiden dat er meer stageplaatsen
219 beschikbaar zijn voor de leerlingen.

220 **Verenigingsleven**

221 Brabant kent vele sportverenigingen, van boogschieten tot rugby. Hiervan ontvangen vele een
222 subsidie. De Jonge Democraten Brabant zien graag een subsidiebeleid, waar wordt gekeken naar
223 wat clubs daadwerkelijk nodig hebben. Subsidiebeleid per lid is niet per se een juiste oplossing.
224 Juist clubs met veel leden hebben over het algemeen minder subsidie nodig, omdat ze al veel
225 contributie ontvangen. Hiermee creëer je ongelijkheid via subsidiebeleid, terwijl de subsidie er
226 juist voor moet zorgen dat elke club zijn doelen kan halen. Echter moet er wel realistisch gekeken
227 worden naar de levensvatbaarheid van clubs. Soms zijn gemeentegrensoverschrijdende fusies
228 nodig. Hier kan een taak voor de provincie in worden gezien.

229
230 Daarnaast zien de Jonge Democraten Brabant een beleid waardoor het mogelijk is om van de
231 sportfaciliteiten van de vereniging gebruik te maken, als de vereniging deze zelf niet nodig heeft,
232 bijvoorbeeld overdag. Niet iedereen kan of wil lid worden van een vereniging, maar de
233 mogelijkheid om gebruik te maken van de sportfaciliteiten zou voor een ieder open moeten staan,
234 desnoods tegen een kleine vergoeding.

235

236 **Landbouw in Brabant**

237 Landbouw is voor Brabant een belangrijke en diverse economische sector. De laatste jaren is de
238 agrarische wereld sterk veranderd. Naast diversificatie is 'high tech en grootschaliger
239 ondernemen' normaal geworden. Overheid, ondernemers en omgeving hebben hier niet tijdig en
240 voldoende op ingespeeld waardoor op een aantal locaties in Brabant veel overlast is ontstaan,
241 terwijl de ondernemers worden geremd in hun innovaties. De Jonge Democraten Brabant vinden
242 het tijd worden voor een andere kijk op landbouw. Boeren met innovatieve en vooruitstrevende
243 plannen moeten de kans krijgen hun vrijheid als ondernemer uit te oefenen en niet in hun
244 onderneming beperkt worden. Ondernemende en innoverende boeren maken de sector in Brabant
245 mooier en sterker.

246 **De sector in de toekomst**

247 Heldere kaders op het gebied van milieu en volksgezondheid moeten het uitgangspunt zijn.
248 Daarbinnen moet de agrarische ondernemer de vrijheid hebben om te kunnen ondernemen en
249 innoveren. De Brabantse landbouw is koploper in innovaties, een positie die behouden dient te
250 blijven. De provincie moet ruimte geven voor innovaties door te sturen op doelen en effecten zoals
251 de kwaliteit van de leefomgeving, niet op het voorschrijven van technieken. Indien nodig moet
252 hiervoor experimenteeruimte gecreëerd worden.

253 **Innovatie in de veehouderij en toepassing BZV**

254 Een deel van de veehouderij kiest voor vooruitstrevende bedrijfsconcepten die uit gaan van een
255 sterke inbedding in de omgeving. Een ander deel kiest voor innovatieve, niet-grondgebonden
256 productie. Beide groepen zoeken betere verdienmodellen voor duurzame voedselproductie en
257 worden hierbij vaak onnodig gehinderd door regelgeving. De Jonge Democraten Brabant vinden
258 dat deze onnodige regelgeving uit de weg genomen moet worden.

259
260 De huidige Brabantse zorgvuldigheidsscore veehouderij (BZV) voorziet in het voorkomen van meer
261 overlast voor burgers in het buitengebied, maar is vaak te beperkend voor agrarische
262 ondernemers met innovatieve (bedrijfs)plannen. De Jonge Democraten Brabant willen hier een
263 betere balans tussen leefomgeving en agrarische belangen. Agrariërs dienen hierbij zo min
264 mogelijk beperkt te worden in de uitvoering van hun activiteiten. Daarbij dient echter wel sterk
265 rekening gehouden te worden met de belangen van omwonenden. De provincie moet hier met
266 partijen in gesprek treden om tot bevredigende oplossingen te komen.

267 **Een gezond en mooi Brabants buitengebied**

268 Bestuurders moeten de mogelijkheid krijgen om gezondheidsrisico's van bedrijven in
269 besluitvorming mee te nemen. De Jonge Democraten Brabant zien grootschalige agrarische
270 bedrijven die niet grondgebonden zijn mogelijk op agrarische bedrijventerreinen. Hier kunnen
271 nieuwe concepten zich optimaal ontwikkelen. Een belangrijke rol ligt hier voor volledig gesloten
272 bedrijfssystemen en het benutten van stromen tussen plantaardige en dierlijke productie. De Jonge
273 Democraten Brabant hebben geen bezwaar tegen zeer grote stallen, mits deze aan strenge eisen op
274 het gebied van dierenwelzijn, volksgezondheid en milieu voldoen.

275 **Agrarische leegstand aanpakken**

276 De Jonge Democraten Brabant maken zich zorgen over het groeiende aantal verouderde en lege
277 stallen in het Brabants buitengebied. Naast sloopt dient herbestemming van stallen eenvoudiger te
278 worden. Daarnaast kunnen leegstaande stallen gebruikt worden voor de legale productie van
279 cannabis.

280
281 Ook ligt hier voor de provincie een rol in weggelegd. Zij dient het voor agrariërs mogelijk te maken
282 om tot innovatieve en creatieve toepassingen van lege stallen te komen. De Jonge Democraten
283 Brabant willen hierbij positieve prikkels aan het tegengaan van leegstand koppelen, bijvoorbeeld
284 in de BZV.

285 **Verbinding versterken tussen landbouw en omgeving**

286 Om de verbinding tussen Brabantse inwoners en agrariërs verder te versterken, moet de provincie
287 voldoende ruimte bieden voor boerderijwinkels, zorgboerderijen, voedselcoöperaties en
288 kleinschalige recreatie. Een sterke verbinding tussen stad en platteland is hierbij noodzakelijk.

289
290 De Jonge Democraten Brabant juichen het openstellen van agrarische bedrijven voor scholen,
291 omwonenden en toeristen toe. Het naar de stad brengen van de landbouw en andersom draagt bij
292 aan onderlinge bekendheid en acceptatie.

293 **Landbouw weer Brabants trots**

294 Brabant is een provincie met een lange traditie in de productie van voedsel. De Jonge Democraten
295 Brabant zijn daar trots op en willen dat die traditie meer uitgedragen wordt. Koplopers in de
296 productie van gezond en duurzaam voedsel moeten de waardering krijgen die zij verdienen.
297 Deelname van vooruitstrevende en innovatieve agrarische bedrijven aan Brabant Branding draagt
298 hieraan bij.

299 **Ruimtelijke ordening in Brabant**

300 **Smart mobility**

301 De provincie heeft behoefte aan een duurzaam en milieuvriendelijk vervoersnetwerk. De
302 bestaande mogelijkheden moeten optimaler gebruikt worden en nieuwe infrastructuur zal zo
303 spaarzaam mogelijk aangelegd moeten worden. Waar er op dit moment in de wegeninfrastructuur
304 knelpunten zijn is een lokale oplossing het meest gewenst. Met moderne technologie waarbij
305 transportmiddelen en de infrastructuur met elkaar communiceren kunnen veel knelpunten of
306 vertragingen aangepakt worden. Een voorloper van deze innovatie is de groene golf bij stoplichten.

307 **Laadpalen**

308 Een beter doorstromend vervoersnetwerk moet ook zo veel mogelijk energieneutraal zijn. De
309 Jonge Democraten Brabant pleiten er dan ook voor dat lokale overheden een provincie-dekkend
310 netwerk van laadpalen proberen te creëren. Veel autoritten zijn regionaal en zo wordt elektrisch
311 rijden aantrekkelijker. Vanzelfsprekend zal de energie hiervoor zo veel mogelijk duurzaam
312 opgewekt moeten worden.

313 **Vrachtverkeer**

314 Door de hoge concentratie aan maakindustrie in de provincie Noord-Brabant is er ook veel
315 vrachtverkeer. De Jonge Democraten Brabant zijn voorstander om zo veel mogelijk vrachtverkeer
316 van de weg te weren. Infrastructuur over spoor en water moet verbeterd worden. In woonkernen
317 en steden is het wenselijk om vrachtvervoer zoveel mogelijk gezamenlijk te organiseren zodat er
318 minder transportbewegingen nodig zijn.

319 **Fietsverkeer**

320 Veel dagelijkse verplaatsingen zijn lokaal of regionaal van aard. Met de opkomst van de elektrische
321 fiets zijn afstanden steeds sneller af te leggen. De aanleg van een dekkend netwerk van
322 'fietsnelwegen' wordt aangemoedigd. De fietsinfrastructuur moet zodanig worden aangepast dat
323 'smart mobility' en laadsystemen voor de fiets een plaats krijgen. In de fietsinfrastructuur moeten
324 veilige routes naar scholen en andere drukke locaties worden opgenomen. Ook vinden de Jonge
325 Democraten Brabant veilige fietsenstallingen een essentieel onderdeel van de fietsinfrastructuur.
326 Deze veilige fietsenstallingen moet voorkomen dat mensen afzien van het dagelijks gebruik van
327 hun relatief dure elektrische fiets uit angst voor diefstal en of beschadiging.

328 **Openbaar Vervoer**

329 In een duurzaam vervoersnetwerk kan het openbaar vervoer niet ontbreken. Juist dit
330 vervoermiddel wordt vaak gecombineerd met fiets- en voetverkeer. Behalve een energieneutraal
331 OV-netwerk moet het OV ook overal beschikbaar zijn. Dit betekent dat waar de vraag laag is voor
332 andere oplossingen gekozen moet worden. Hierbij valt te denken aan kleinere bussen of
333 oproepbare vervoermiddelen. Tussen belangrijke knooppunten moeten bussen en treinen zo veel
334 mogelijk op een hoge frequentie rijden. De infrastructuur moet daar zo veel mogelijk op worden
335 aangepast. De Jonge Democraten Brabant pleiten er ook voor dat de (vouw)fiets bij alle vormen
336 van OV kan worden meegenomen. Daarnaast vinden de Jonge Democraten Brabant het belangrijk
337 dat de provincie bedrijfsvervoer tussen grote bedrijven (terreinen) en OV-stations (treinstations
338 en of busstations) moet aanmoedigen. Hierdoor wordt het namelijk mogelijk gemaakt dat
339 bedrijven zich ook buiten het centrum vestigen. Dit levert niet alleen winst op voor het bedrijf,
340 omdat dit leaseauto's scheelt, maar daarmee dus ook milieuwinst.

341
342 Een economie die steeds meer 24 uur per dag doorgaat zal een OV-netwerk daar op aangepast
343 moeten worden. Overheden en andere belanghebbenden zullen zich moeten inzetten om een
344 basisnetwerk tussen belangrijke kernen in de provincie gedurende de gehele nacht te
345 onderhouden.

346 **Ruimte voor Brabant**

347 De ruimte in de provincie Noord-Brabant wordt door veel belangen verdeeld. Dit maakt dat
348 ruimtelijke beslissingen kritisch bekeken dienen te worden op een lokaal en regionale schaal.
349 Diverse functies hoeven niet in elke gemeente gerealiseerd te worden en een provinciale
350 samenhang is daarmee wenselijk.

351 **Groeiende kernen**

352 In Midden- en Oost-Brabant groeien veel kernen nog steeds. De groei in inwoneraantallen moet
353 zoveel mogelijk worden geacommodeerd in bestaande woongebieden. Leegstaande panden
354 moeten worden herontwikkeld en geschikt gemaakt worden voor woningbouw. Veel
355 kantoorpanden en industrieterreinen staan leeg en kunnen voor woningbouw geschikt gemaakt
356 worden.

357 **Bedrijventerreinen**

358 De huidige situatie waar elke gemeente op de best zichtbare locatie nieuwe bedrijventerreinen
359 ontwikkeld is niet meer van deze tijd. Veel terreinen en handelslocaties staan op dit moment al
360 leeg. De ontwikkeling van nieuwe woonboulevards en outletstores moeten kritisch worden
361 bekeken omdat er in Brabant al een overaanbod van winkelvastgoed is. Bestaande centra hebben
362 een bovenregionaal voorzieningenniveau, gemeenten moeten samenwerken in het vasthouden van
363 het voorzieningenniveau voor burgers. Ook zogenaamde bedrijventerreinen vol blokkendozen
364 moeten niet lukraak worden gerealiseerd, bestaande terreinen dienen te worden onderhouden en
365 aantrekkelijk gehouden worden. Het nieuw aanleggen van bedrijventerreinen door Brabantse
366 gemeenten moet geen duurzaam onderdeel van de gemeentelijke begroting zijn. Door deze
367 werkwijze worden oude terreinen slecht onderhouden en ontstaat er een versnelde leegstand op
368 bestaande terreinen.

369
370 Een uitzonderingspositie nemen agrarische bedrijventerreinen in. De Jonge Democraten Brabant
371 zijn voorstander van het idee dat niet grondgebonden agrarische bedrijven zich op gezamenlijke
372 terreinen ontplooiën en daarbij streven naar gesloten productieketens. Vanzelfsprekend moeten
373 dergelijke terreinen niet nabij woongebieden worden gerealiseerd.

374 **Verduurzaming bebouwing**

375 De bestaande bebouwing, daarbij voornamelijk de panden gebouwd tot de jaren '80, zijn weinig
376 duurzaam. Gemeenten hebben samen met de vastgoedeigenaren een taak om de bebouwing zo
377 duurzaam mogelijk te maken. Hierbij moet niet alleen gedacht worden aan energie-efficiëntie maar
378 ook het levensloopbestendig maken van woningen. De Jonge Democraten Brabant streven ernaar

379 dat burgers hun gehele levensloop in één woning zouden kunnen
380 volbrengen. Dit betekent dat woningen behalve makkelijk aan te passen zijn er geen fysieke
381 barrières zoals dorpels moeten bevatten en juist zoveel mogelijk gezondheidszorg, eventueel
382 digitaal, in huis geboden moet kunnen worden.

383 **Overleg over de ruimte**

384 Nieuwe ontwikkelingen moeten niet op voorhand worden uitgesloten maar goed overleg op
385 diverse ruimtelijke schalen is wenselijk, van buurt tot regio. Gemeente en provincie hebben op de
386 diverse ruimtelijke niveaus een coördinerende rol. Bij ruimtelijke ontwikkelingen die vanuit de
387 overheid zijn geïnitieerd dienen vanaf het eerste stadium omwonenden mee te praten en mogelijk
388 meebeslissen bij het opstellen daarvan. Bij nieuwe ruimtelijke plannen moet binnen Brabant een
389 level-playing-field tussen overheid, ontwikkelaars en burgers de standaard zijn.

390 **Grensoverschrijdende samenwerking in Brabant**

391 De Jonge Democraten Brabant zijn voorstander van een uitgebreide samenwerking met overheden
392 over de landsgrens. Als overheden op lokaal en regionaal niveau sterker met elkaar samenwerken
393 zal er een sterkere vervlechting optreden over de landsgrens heen. Als beleid samen wordt
394 opgesteld en uitgevoerd kan de burger hiervan profiteren doordat voorzieningen aan beide zijden
395 van de grens bereikbaar worden. Op den duur moet dit ertoe leiden dat er sprake is van een
396 grensontkenning.

397 Op lokaal niveau kunnen grensgemeenten met hun Belgische evenknie samenwerken door
398 voorzieningen als zwembaden, scholen e.d. te delen. Hierop moet het OV-netwerk worden
399 aangepast zodat gedeelde voorzieningen goed bereikbaar zijn.

400
401 Op hoger schaalniveau is grensoverschrijdende samenwerking met regio's met gelijke belangen
402 gewenst, niet alleen met de directe burens. Ter realisatie van belangrijke transportverbindingen,
403 zoals treinverbindingen en nutsnetwerken dienen op regionaal niveau afspraken gemaakt te worden.
404 Door regionaal internationaal samen te werken kan een gezamenlijk leidingennetwerk worden
405 gerealiseerd, voor lokale nutsvoorzieningen en internationaal transport. De realisatie van een
406 smart grid moet hierin worden meegenomen; door lokale energieopwekking op internationaal
407 niveau kunnen energievraag en -opwekking beter worden op elkaar worden afgestemd.

408 **De vier grote steden in Brabant**

409 **Breda**

410 Breda heeft ruim 180.000 inwoners en is daarmee de derde stad van Noord-Brabant. De
411 zogenaamde Parel van het Zuiden heeft een Bourgondisch karakter: er is veel mogelijk op het
412 gebied van toerisme, cultuur, uitgaansgelegenheden en evenementen. Bovendien profileert Breda
413 zich steeds sterker als studentenstad. Ook heeft Breda een gunstige ligging ten opzichte van zowel
414 Antwerpen als de Randstad. Wat mobiliteit betreft is er dan ook veel mogelijk. De Jonge
415 Democraten Brabant zien de jongeren zich graag blijvend vestigen en werken in de Bredase
416 omgeving, waarbij zij zelf de vrijheid van vestiging blijven behouden. Door extra inspanningen te
417 leveren op de volgende actiepunten wordt het voor deze jongeren aantrekkelijker om zich blijvend
418 te vestigen in prettige woon- en werkomgeving van Breda en omstreken.

419 **Meer stageplaatsen in Breda**

420 De Jonge Democraten Brabant willen dat de gemeente West-Brabantse gemeenten en (overheids-)
421 organisaties meer stageplaatsen aanbieden. Door het organiseren van een beurs met West-
422 Brabantse bedrijven en instellingen of door het aantrekkelijker te maken van traineeships hebben
423 studenten minder kans op studievertraging en meer uitzicht op werk.

424 **Stimuleer gebruik leegstaand vastgoed in stadscentrum**

425 Het moet aantrekkelijker worden gemaakt om leegstaande panden in de binnenstad en kantoren
426 voor een lagere huurprijs aan te bieden, wanneer er innovatieve en duurzame projecten worden
427 voorgesteld. Dit actiepunt stimuleert ondernemerschap en verhelpt de leegstand van gebouwen.

428 **Maak anti-kraak wonen makkelijker**

429 De gemeente moet soepeler zijn in het aanbieden van anti-kraak woningen voor studenten.
430 Vooral nog is er geen onderzoek gedaan naar mogelijke studentenhuysvesting in de nu leegstaande
431 Koepel, de Jonge Democraten Brabant hechten veel belang aan de uitvoering van dit onderzoek.
432 Ook zijn de wachtlijsten voor sociale huurwoningen nog te lang.

433 **Onderzoek een spoorverbinding tussen Breda en Utrecht**

434 De provincie moet zich extra inzetten voor een directe verbinding via spoor vanuit Breda naar
435 Utrecht en naar Antwerpen. Hiermee kan de reistijd verkort worden en de aantrekkelijkheid van
436 Breda vergroot.

437 **Meer woonruimte voor studenten en lage inkomensgroepen**

438 De stad richt zich wat betreft de woningmarkt vaak op de midden- en hogere inkomens. Voor
439 studenten, starters en mensen met een laag inkomen is het lastiger om aan woonruimte te
440 komen. Breda is een welvarende stad, maar de gemeente moet zich wel realiseren dat niet
441 iedereen welvarend is. Er gaat veel geld naar de duurder wijk in het zuiden van de stad.
442 Gentrificatie is mooi, maar alle stadsdelen zijn belangrijk. Momenteel laat Breda veel wijken in het
443 noorden van de stad een beetje verpauperen. Het centraal station vormt haast een soort
444 cultuurgrens: tussen het rijke zuiden en het armere noorden. Dit doet de stad geen goed. Inwoners
445 raken hierdoor verder van elkaar vervreemd.

446 **Beter openbaar vervoer in de stad + ontmoedigen van 'autostad' Breda**

447 De bussen van Bravo rijden onregelmatig, niet altijd even frequent en niet tot heel laat. Breda is
448 een grote stad, en daar hoort geavanceerd openbaar vervoer bij. Ook het openbaar vervoer vanuit
449 omliggende dorpen als Ulvenhout, Bavel, Terheijden, Teteringen en Prinsenbeek
450 valt enigszins tegen. Daarnaast is de stad sterk ingericht op auto's, met veel Amerikaans ogende
451 rondwegen. Dit is handig voor de automobilist, maar minder handig voor ander verkeer. Een
452 'autostad' past niet meer bij de huidige tijd. Het milieu staat sterk onder druk en dat vraagt om
453 innovatie. Een beter busnetwerk zou Breda veel
454 kunnen brengen.

455 **Eindhoven**

456 In en rond Eindhoven wordt hard aan de toekomst gewerkt. Ook op het gebied van verkeer en
457 milieu. Met meer dan 231.000 inwoners is Eindhoven altijd in beweging, wat ook zo moet blijven.
458 Tegelijkertijd moet Eindhoven aantrekkelijker en leefbaarder worden voor inwoners,
459 ondernemers en bezoekers. Voor de Jonge Democraten Brabant zijn de volgende punten hierbij
460 van belang.

461 **Verbeter de infrastructuur rondom Eindhoven**

462 Een belangrijke voorwaarde voor een aantrekkelijk en concurrerend vestigingsklimaat is een
463 goede bereikbaarheid. De Jonge Democraten Brabant pleiten voor verbeterde (inter-)nationale
464 verbindingen, voornamelijk tussen de economische kerngebieden.

465 **Voorkom (gemotoriseerd) doorgaand verkeer in de binnenstad**

466 Veel verkeersoverlast binnen de ring wordt veroorzaakt door doorgaand verkeer. Daarnaast zorgt
467 doorgaand verkeer voor een aantasting van de luchtkwaliteit binnen de ring. De Jonge Democraten
468 Brabant willen dat Eindhoven een fietsvriendelijke stad wordt.

469 **Stimuleer gebruik parkeren op afstand**

470 De afgelopen jaren zijn er verschillende transferia gebouwd. De Jonge Democraten Brabant zijn bij
471 goed gebruik van deze transferia voor uitbreiding van het aantal transferia. Daarnaast dient het
472 gebruik hiervan gestimuleerd te worden om de binnenstad zo veel mogelijk autovrij te houden.

473 **Verbeter de luchtkwaliteit binnen de ring**

474 De luchtkwaliteit in het gebied binnen de ring staat onder druk. De Europese normen worden op
475 overschreden of net aan voldaan. Voor de Jonge Democraten Brabant is dit onacceptabel.

476 **'s-Hertogenbosch**

477 De stad 's-Hertogenbosch is qua inwonerstal de vierde stad van Brabant en tevens de hoofdstad
478 van de provincie. De stad staat bekend om zijn bourgondische uitstraling met een veelvoud aan
479 kroegen en restaurants in een historisch centrum. De verwachting is dat de stad de komende jaren
480 in inwonerstal verder groeit. De Jonge Democraten Brabant zijn blij met deze groei en willen deze
481 ondersteunen door komende jaren in te zetten op de versterking van de aantrekkingskracht op
482 jongeren. Deze groei moet komen door verdere aanwakking van een dynamische en
483 stimulerende leefomgeving. Hiervoor moet de stad verder investeren in onderwijs, woningbouw
484 en cultuur. De Jonge Democraten Brabant willen hiermee een aantrekkelijkere stad creëren voor
485 huidige en toekomstige inwoners. De volgende punten zijn daarbij van belang.

486 **Er moet een onderzoek komen naar de herinrichting van de Zuid-Willemsvaart in de
487 binnenstad**

488 Het Zuid-Willemsvaarttracé in de binnenstad biedt kansen voor recreatie, cultuur en kleinschalige
489 horeca. De Jonge Democraten Brabant zijn voorstander voor een onderzoek naar nieuwe
490 mogelijkheden voor de Zuid-Willemsvaart, waarbij eerdere factoren worden meegenomen. Het
491 kanaal dient echter wel bevaarbaar voor pleziervaart te blijven.

492 **Er dienen meer seniorenwoningen gebouwd te worden**

493 In 's-Hertogenbosch is er een tekort aan seniorenwoningen. Als gevolg hiervan is er geen
494 doorstroom op de woningmarkt en is het ook voor jongeren lastig om aan een woning te komen.
495 De Jonge Democraten Brabant pleiten dan ook voor de bouw van meer seniorenwoningen.

496 **'s-Hertogenbosch moet zich meer profileren als onderwijsstad**

497 's-Hertogenbosch is geen universiteitsstad. Echter zijn er wel plannen om dependances van
498 Brabantse universiteiten in 's-Hertogenbosch te vestigen. Een initiatief wat de Jonge Democraten
499 Brabant van harte toejuichen. 's-Hertogenbosch moet zich dan ook meer profileren als
500 onderwijsstad, voornamelijk op het gebied van Agrofood.

501 **'s-Hertogenbosch moet het wietmanifest "Joint Regulation" ondertekenen**

502 Een van de weinige grote steden in Brabant die het wietmanifest nog niet heeft ondertekend is 's-
503 Hertogenbosch. De Jonge Democraten Brabant zijn teleurgesteld over dit feit en pleiten ervoor dat
504 de stad dit alsnog doet.

505 **Het oude GZG-terrein dient te worden omgevormd tot nieuw stadscentrum**

506 Het oude GZG-terrein zien de Jonge Democraten Brabant als nieuw stadscentrum, met ruimte voor
507 kennis, wonen, winkelen en recreatie. De Jonge Democraten Brabant pleiten voor een
508 samenvoeging van de bibliotheek en het stadsarchief op deze locatie, alsmede woningen, een
509 stadspark en een beperkt aantal winkels. Dit brengt nieuw leven in dit deel van de binnenstad.

510 **Tilburg**

511 Tilburg is wat inwoners betreft de zesde stad van Nederland, en volgt Eindhoven als tweede stad
512 van Noord-Brabant. Vanuit de rijke geschiedenis als industriestad, met name de textielindustrie,
513 heeft de stad zich ontwikkeld tot een stad van kennis en cultuur. Tilburg University staat als
514 gespecialiseerde universiteit hoog aangeschreven, en ook op het gebied van middelbaar en hoger
515 onderwijs heeft de stad een uitstekend aanbod, met binnen de brede hogescholen ook

516 gespecialiseerde instellingen voor kunst en cultuur zoals de Rockacademie.
517 Tilburg heeft zichzelf met verschillende evenementen op de kaart weten te zetten als cultuurstad.
518 Daarnaast huisvest de stad belangrijke spelers op het gebied van industrie en logistiek. Tilburg
519 staat niet stil: er wordt volop gebouwd aan de herontwikkeling van de Spoorzone en de Piushaven.
520 Het is zaak om Tilburg aantrekkelijk te laten blijven en de kennis van afgestudeerden meer te
521 behouden voor de regio, die daardoor verder kan worden versterkt. De Jonge Democraten Brabant
522 zien daar de volgende kansen in.

523 **De plannen voor een stadcampus moeten worden doorgezet**

524 Hiermee kan de spoorzone een plaats worden waarbij studenten, ondernemers en bedrijven
525 samenkomen. Dit vernieuwde gebied dat ook de LocHal, het Deprez gebouw en later ook Mindlabs
526 huist, zal de ideale omgeving bieden voor deze groepen om elkaar te ontmoeten, ideeën uit te
527 wisselen en innovatie te bevorderen. Verder is meer huisvesting voor studenten en starters ook
528 gewenst.

529 **De samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven moet beter**

530 De gemeente dient hierin te faciliteren, voornamelijk door het beschikbaar stellen van haar
531 netwerk. Door een betere samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven zullen er meer
532 stageplaatsen beschikbaar komen. Dit zal het aantal voortijdig schoolverlaters doen dalen en het
533 aantal vakspecialisten en professionals toenemen. Op het gebied van huisvesting van studenten
534 dient ook meer afstemming en samenwerking plaats te vinden. Situaties waarbij internationale
535 studenten maanden geen huisvesting kunnen vinden op redelijke afstand van de
536 onderwijsinstelling of waarbij er tentenkampen worden opgezet moeten worden voorkomen door
537 nauwe samenwerking op dit gebied.

538 **De evenementenvergunning moet betaalbaar blijven**

539 Voor een blijvende duidelijke profilering als evenementenstad moet de evenementenvergunning
540 betaalbaar blijven. Uiteraard dient bij de uitgifte van vergunningen steeds rekening te worden
541 gehouden met het bestaande aanbod, de omgeving en de omwonenden.

542 **Meer groen moet een belangrijk element zijn bij de ontwikkeling van Tilburg**

543 Tilburg is een groene stad, dit maakt de stad tot een prettige en aantrekkelijke plaats om te wonen,
544 werken en recreëren. Bij de ontwikkeling van de stad moet ruimte blijven voor groen en de
545 bestaande groene verbindingzones dienen waar mogelijk te worden uitgebreid, om het groene
546 karakter te behouden en uit te breiden.

547 **Tilburg moet de bestrijding van georganiseerde drugscriminaliteit aanjagen**

548 Tilburg moet een vooruitstrevende positie innemen als het gaat om de aanpak van georganiseerde
549 drugscriminaliteit. Als een van de grootste leveranciers van softdrugs is de stad gebaat bij
550 experimenten voor regulering en legalisering om de overlast en andere schadelijke gevolgen van
551 de drugsteelt te bestrijden.
552

553 **Zeeland**

554 De provincie Zeeland is met nog geen 400.000 inwoners de kleinste provincie van Nederland. Naar
555 verwachting zal dit aantal gaan dalen en de bewonerssamenstelling vergrijzen. Geografisch is het
556 een aparte provincie doordat de oppervlakte voor meer dan 1/3e uit (voormalige) zeearmen
557 bestaat. Deze wateroppervlakten delen Zeeland op in vier natuurlijke regio's. Op Zeeuws-
558 Vlaanderen na kenmerken deze regio's zich ook door het feit dat een stad met bovenregionale
559 voorzieningen niet nabij is. De geografische en demografische omstandigheden zijn een uitdaging
560 om Zeeland leefbaar te houden. Behalve deze uitdaging is de geografie ook een pluspunt. De
561 economie is gestoeld op (strand-) toerisme, logistiek en industrie gerelateerd aan het water en de
562 landbouw. De Jonge Democraten willen gezien deze punten inzetten op de volgende zaken.

563 **Bereikbaarheid**

564 Om mobiliteitsarmoede te voorkomen is het noodzakelijk dat het openbaar vervoer minstens op
565 niveau blijft en verbeterd wordt als het de verbinding met België betreft. Vanwege de relatief grote
566 afstanden van en naar kernen en voorzieningen is het essentieel dat er goede verbindingen zijn
567 tussen bus, trein en boot om Zeeland reistijden niet teveel te laten oplopen.

568 Door de verplaatsing van specifieke voorzieningen dient ook de weginfrastructuur zodanig te zijn
569 ingericht dat deze goed bereikbaar blijven. Sinds 2011 is de reistijd voor reizigers van- en naar
570 Zeeland op verschillende trajecten, zoals van Vlissingen naar Amsterdam, flink langer geworden.
571 Het is daarom van belang dat erop wordt ingezet om deze reistijd niet verder te verlengen

572 De Westerschelde tunnel staat gepland om in 2033 tolvrij te worden. Er zijn voor de afgelopen
573 provinciale verkiezingen wel kortingen doorgevoerd. Zeeuw-Vlaanderen is een krimpregio maar
574 heeft meer potentie qua economie en huisvesting, door onder andere de aanwezige havens en
575 verbinding met België. De Tolheffing op de Westerschelde tunnel beperkt de kansen van deze regio
576 en laat deze dan ook achterlopen op de rest van Nederland, terwijl bewoners uit de regio trekken.
577 Het is van belang om deze situatie te verhelpen. Vanuit kabinet Rutte 3 is er geld beschikbaar voor
578 regionale knelpunten waarop de Provincie aanspraak kan doen. Verder dient de tolheffing geen
579 verdienmodel meer te zijn waarmee de Provincie andere infrastructurele projecten van financiert,
580 zoals wel gebeurd is. De inzet van de Provincie moet zijn om de tunnel zo snel mogelijk tolvrij te
581 maken.

582 **Dorpsscholen**

583 Een school met weinig kinderen biedt te weinig kansen om met leeftijdsgenoten te trekken en
584 zichzelf te ontwikkelen. Door het verzorgingsgebied van basisscholen uit enkele kernen te laten
585 bestaan is het mogelijk om kwalitatief goed onderwijs te bieden en de scholen nabij te houden.

586 **Tweede woningen**

587 Een tweede woning maakt het voor mensen aantrekkelijker om zich gedeeltelijk in Zeeland te
588 vestigen. Leegstand wordt hiermee verminderd. De Jonge Democraten Brabant pleiten er
589 daarnaast voor om het mogelijk te maken dat Bezitters van tweede woningen gemeentebelasting
590 verdelen over beide gemeenten waar ze een woning bezitten. Het gedeeltelijk betalen van
591 belasting aan de gemeente met een tweede woning zorgt voor verhoogde inkomsten, waarmee
592 voorzieningen gefinancierd kunnen worden.

593 **Groene provincie**

594 De open ruimte op land en water maken Zeeland bij uitstek een groene provincie waar hettoerisme
595 van profiteert. De Jonge Democraten Brabant pleitten ervoor om dit kenmerk te versterken door
596 groene energievoorzieningen en vervoersmogelijkheden. Daarnaast kan Zeeland hierin koploper in
597 Nederland worden.

598 **De Zeeuwse kust**

599 Zeeland kent een hechte relatie met water en de diverse belangen strijden daarbij om
600 voorhang. Zeeland heeft stroken kust met brede stranden en deze zijn een belangrijke
601 trekpleister van Zeeland die ruimte biedt voor toerisme en recreatie, alsmede voor natuur.
602 Met bebouwing wordt dit tegengewerkt en verliest Zeeland haar trekpleister en de
603 bijzondere natuur, wat negatieve gevolgen voor de provincie zal hebben.

604 De kust bestaat daarnaast uit zeearmen, veelal transportroutes met een bijzondere natuur.
605 Het uitgangspunt voor de Jonge Democraten Brabant is dat de industrie niet automatisch
606 voorrang heeft op de natuur. Door bedrijvigheid zo te plaatsen in de Scheldemondregio
607 kan de veiligheid en de natuur worden verbeterd, wat de aantrekkelijkheid van de regio

608 ten goede komt. Bij het maken van plannen dient dit dan ook altijd het
609 uitgangspunt te zijn.

610 **Openbaar bestuur**

611 De geografie van Zeeland maakt dat gemeenten niet zomaar kunnen fuseren. De regio
612 Walcheren is een regio waar al een samenwerkingsvorm bestaat en zich bij uitstek leent
613 tot een fusie van drie kleinere gemeenten. Één gemeente Walcheren maakt het besturen
614 efficiënter, effectiever en goedkoper. Het bestuurlijke niveau zal stijgen en de
615 gemeentelijke belangen kunnen beter vertegenwoordigd worden in de regio.

616 Daarnaast is de regio Zeeuws-Vlaanderen beter aangesloten op België dan Nederland.
617 Samenwerking over de grens blijkt vaak beperkt te worden door deze kunstmatige
618 grenzen en remmen hier de mogelijkheden die Zeeuws-Vlaanderen heeft. Door meer
619 samen te werken met België kunnen deze beperkingen weggenomen worden en ontstaan
620 kansen om geheel Zeeland aantrekkelijker te maken.